

Datum 2013-12-17 Beteckning 5.0-1312-0777

Ert datum 2013-10-22 Er beteckning M2013/2402/Nm

Miljödepartementet
m.registrator@regeringskansliet.se

Vår referens
Per Danielsson

Remissvar

Förslag till direktiv om havsplanering och integrerad kustförvaltning

Statens geotekniska institut (SGI) har uppmärksammat rubricerad remiss på EU:s förslag på nytt direktiv. Synpunkter lämnas endast på frågor som rör SGI:s verksamhetsområden.

SGI:s kompetensområde

SGI är en förvaltningsmyndighet för geotekniska och miljögeotekniska frågor, och ska vara pådrivande i frågor som syftar till en säker, ekonomisk och miljöanpassad samhällsutveckling inom det geotekniska området. Myndigheten ska även medverka till att de nationella miljökvalitetsmålen nås och bidra med underlag och expertkunskap i det arbete som regeringen bedriver nationellt och inom Europeiska unionen. SGI har utpekat ansvar när det gäller att minska risken för ras, skred och stranderosion och ska bland annat bistå andra myndigheter med sakkunnigutlåtanden i ärenden om stranderosion, utveckla kunskapen inom området och samordna olika aktörers intressen. SGI ska även bidra till att plan- och byggprocessen effektiviseras.

SGI:s synpunkter

Fysisk planering i kust- och havsområden och integrerad förvaltning av kustområden är viktiga instrument i planeringsprocessen för att få ett helhetsperspektiv på de marina och kustnära aktiviteterna. Kustområden är de mest expansiva områdena i Europa och Sverige. Många aktiviteter gör anspråk på resurserna i ett kustområde, både på land och till havs. Det leder ofta till konflikter, och i dess förlängning också problem i form av ineffektiv hushållning av naturresurser, stranderosion eller annan miljöpåverkan. Aktiviteter i kust- och havsområden är ofta lokala men miljöpåverkan sker ofta regionalt och över flera nationsgränser.

Exempel på aktiviteter i havs- och kustområden som kan ge upphov till regionala problem så som stranderosion och miljöproblem är nyanläggning av hamnar eller annan infrastruktur, fartygstrafik och farleder, turism och hotellnäring, naturresursexploatering, rekreation, jord- och skogsbruk, etc. Andra exempel där en sammanvägning av havsplanering och kustzonsplanering regionalt är viktigt är muddringsarbeten till havs för farleder och sandutvinning som kan påverka sedimenttransporten längs kusten, samt vikten av att lämpliga områden för sandutvinning identifieras i havsplanen för att kommunerna skall kunna använda strandfodring som ett erosions skydd. Framtida klimatförändringar med stigande havsnivåer kommer också påverka kustområdena genom t.ex. ökad stranderosion, översvämningar, ras och skred. Detta måste också belysas i den fysiska planeringen i kust- och havsområden och i den integrerade förvaltningen av kustområden. Alla exempel har en tydlig påverkan i kustzonen där SGI arbetar med att förebygga ras, skred, erosion och översvämning.

Statens geotekniska institut
Postadress, hk: 581 93 LINKÖPING
Besöksadress, hk: Olaus Magnus väg 35
Org.nr: 20 21 00-0712

Tel: 013-20 18 00
Fax: 013-20 19 14
Internet: www.swedgeo.se

E-post: sgi@swedgeo.se
Postgiro: 18 30 64-5

Fysisk planering i kust- och havsområden och integrerad förvaltning av kustområden ingår redan idag i den kommunala översiktsplanen, som styrs av Plan- och bygglagen (PBL). Det ställs krav på kommunerna att de skall ha ett mellankommunalt hänsynstagande. Likaså finns det ett övergripande ansvar på länsstyrelserna att bevaka ett regionalt perspektiv på planeringen. Det finns dock flera exempel på att ett helhetsgrepp och regionalt angreppssätt inte används när erosionsförebyggande åtgärder vidtas eller vid aktiviteter till havs som påverkar kustzonen vilket SGI ser som en brist.

SGI anser att direktivet tar upp viktiga delar för att stärka den regionala och nationella planeringen i kust- och havsområden men anser att det finns både för- och nackdelar med det föreslagna direktivet.

Fördelar är:

- att havs- och kustplanering integreras, och det blir en europeisk helhetssyn på frågan;
- att alla medlemsländer arbetar med havs- och kustplanering på ett likartat sätt;
- att det blir ett tydligt regionalt perspektiv på havs- och kustplanering;

Nackdelar är:

- att fysisk planering i kust- och havsområden och integrerad förvaltning av kustområden inskränker på den kommunala planeringen i Sverige;
- att delar av direktivets intentioner redan finns reglerat i den svenska lagstiftningen genom plan och bygglagen PBL;

SGI konstaterar att det finns tydliga kopplingar mellan förslaget till EU-direktiv och det svenska förslaget till Hushållning med havsområden, som omfattar havsplanering, men konstaterar samtidigt att kustplanering och förvaltning inte ingår i det svenska förslaget till hushållning med havsområden. SGI vill påpeka att effekten av integrerad havs- och kustplanering därigenom försämras. För att säkerställa kvalitén på den regionala kustplaneringen anser därför SGI att länsstyrelserna längs Sveriges kuster tydligare bör ta ansvar för regional samordning av den integrerade kustplaneringen.

Institutet vill slutligen betona vikten av att SGI nyttjas som remissinstans under framtagandet av regelverk, strategier och handlingsplaner för integrerad förvaltning av kust- och havsområden. SGI har det nationella ansvaret för samordning av stranderosion, och fungerar som remissinstans åt kommuner och länsstyrelser när det gäller geotekniska säkerhetsfrågor och har den kunskap och erfarenhet som är betydelsefull i sammanhanget.

Ärendets handläggning

Beslut i detta ärende har tagits av undertecknad generaldirektör Åsa-Britt Karlsson efter föredragning av statsgeotekniker Per Danielsson, som också handlagt ärendet. I ärendets handläggning har även deltagit överingenjör Carina Hultén, direktör Bengt Rydell, samt avdelningschef Charlotte Cederbom.

STATENS GEOTEKNISKA INSTITUT

Åsa-Britt Karlsson

Per Danielsson

Original via e-post till: m.registrator@regeringskansliet.se
